

ἐαυτῷ τὰς ἀρχὰς ἀνδρικοῦ χαρακτῆρος. Πολλοὶ ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἐν τῷ κόσμῳ οὐδὲν ἕτερον κεκτημένοι ἢ ἀγαθὸν χαρακτῆρα· οὗτοι δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὑπερέχουσι τῶν ἄλλων, ὡς ὑπερέχει τῶν πολλῶν κεφαλὴ ἐστεμμένου βασιλέως.

Ἡ καλλιέργεια τῆς διανοίας δὲν συνδέεται στενῶς πρὸς τὴν καθαρότητα καὶ τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦ χαρακτῆρος. Ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ γίνεται συνηθέστατα ἐκκλησις εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἰς τὸ ἐμπνέον αὐτὸν πνεῦμα, ἐνῶ αἱ πρὸς τὴν διάνοιαν καὶ τὸν νοῦν ὑπαινεγμοὶ εἰσι σπικνωτέροι. «Μία φουχτα καλῶν πράξεων, εἶπεν ὁ Γεώργιος Χέρμπερτ, ἔχει πλειοτέραν ἀξίαν ἐνὸς κοιλοῦ ἐπιστήμης».

Ὁ λόγος οὗτος δὲν ἐλέγχθη πρὸς καταφρόνησιν τῆς ἐπιστήμης, ἀλλ' ὅπως καταδειχθῆ ὅτι καὶ ἡ ἐπιστήμη πρέπει νὰ συνδέηται πρὸς τὴν ἀγαθότητα. Ἐνίοτε ἀπαντᾷ τις ἐξοχὸν διάνοιαν συνδεδεμένην πρὸς εὐτελέστατον χαρακτῆρα, χαρακτῆρα ὅστις καθιστᾷ τὸν ἔχοντα ὅσῳ δουλικὸν πρὸς τοὺς ἀνωτέρους του, τόσῳ ἀλαζόνα πρὸς τοὺς κατωτέρους του. Δύναται τις ν' ἀναφανῆ ἐξοχὸς ἐν τῇ τέχνῃ, τῇ φιλολογίᾳ, τῇ ἐπιστήμῃ, ὡς πρὸς τὴν ἠθικὴν ὁμωσ, τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐθύτητα νὰ εἶναι ἄξιος νὰ ταχθῆ πολὺ κατωτέρω τῶν πτωχῶν καὶ ἀμαθῶν χωρικῶν.

«Ἐπιμένετε, ἔγραψεν ὁ Περθὲς εἰς φίλον του, ὅτι πρέπει νὰ προσφέρωμεν σέβας εἰς τοὺς σοφοὺς. Λέγω ἀμὴν, μὴ λησμονεῖτε ἡμῶς ἐν ταύτῃ, ὅτι ἡ εὐρύτης τῆς διανοίας, τὸ βάθος τῶν διανοημάτων, ἡ ἐκτίμησις παντὸς πράγματός καὶ πάσης πράξεως εὐγενοῦς, ἡ πείρα τοῦ κόσμου, ἡ λεπτότης τῶν τρόπων, ἡ ἐπιτηδειότης καὶ ἡ δραστηριότης ἐν τῇ πράξει, ὁ ἔρωσ τῆς ἀληθείας, ἡ εὐθύτης καὶ ἡ χάρις, δύνανται καὶ νὰ ἐλλείπωσιν ἐντελῶς ἀπὸ λογίου ἀνδρός καὶ πολυμαθοῦς».

Εἶπέ τις ποτε εἰς τὸν Βάλτερ Σκῶτ, ὅτι πολὺ σέβας καὶ τιμὴ πρέπει νὰ ἐπιδεικνύεται πρὸς τὴν φιλολογικὴν ἱκανότητα καὶ τὴν περὶ τὰ γράμματα ἐπιτυχίαν. «Ὁ Θεὸς φυλάττοι, ἀνέκραξεν ὁ μέγας συγγραφεύς· ὁ κόσμος οὗτος θὰ ἦτο ἄχαρις, ἐὰν οἱ λόγοι σου ἐξελαμβάνοντο ὡς ἀληθεῖς δόγμα. Ἀνέγων εἰς τὸν βίον μου πολλὰ βιβλία, ἐμίλησα μετὰ τῶν ἐξοχωτέρων νόων καὶ μᾶλλον ἀνεπτυγμένων περὶ τὰ γράμματα, ἀλλὰ βεβαίῳ, ὅτι ἤκουσα ἐκπεσόντας ἀπὸ τῶν χειλέων πτωχῶν ἀνθρώπων, ἀνευ ἀνατροπῆς, ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, λόγους, οἷους δὲν ἀπῆντησα εἰμὴ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ, λεχθέντας δ' ἐν στιγμῇ καθ' ἣν ἠγωνίζοντο μετὰ ἡρώσμου ἀταράχου καθ' ὅλων τῶν συμφορῶν καὶ τῶν θλίψεων τῆς πενιχρᾶς αὐτῶν ὑπάρξεως. Οὐδέποτε θὰ ἐλθωμεν εἰς κατανόησιν καὶ σεβασμὸν τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν ἀποστολῆς καὶ τοῦ μέλλον-

τος, ἐὰν δὲν συνειθίσωμεν νὰ θεωρῶμεν ὡς δευτερεῦον πᾶν ὅ,τι δὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀνατροπὴν τῆς καρδίας».

Ὁ πλοῦτος μικρὰν ἔχει ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος· συνήθως δὲ ἀποβαίνει καὶ αἰτία παρακμῆς καὶ ἐκπτώσεως. Πλοῦτος καὶ διαφθορὰ, πολυτέλεια καὶ ἀνηθικότης ἔχουσι πρὸς ἄλληλα στενὴν συνάφειαν. Πτωχεῖα δὲ σχετικὴ συμβιβάζεται πρὸς τὸν εὐγενέστατον χαρακτῆρα. Ἀνθρώπος οὐδὲν ἕτερον ἔχων εἰμὴ φιλοπονίαν, λιτότητα καὶ εὐθύτητα δύναται νὰ καθίσῃ μετὰ τῶν μεγαλειτέρων ἀνδρῶν τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ χαρακτῆρ εἶναι κτῆμα· εἶναι ἡ εὐγενεσττέρα τῶν κτήσεων· ὁ κεκτημένος αὐτὸν ἔχει δικαιώματα ἐπὶ τῆς καθολικῆς ὑπολήψεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἀνθρώπων.

Οἱ ἀναζητοῦντες διὰ τοῦ χαρακτῆρος καὶ μόνον τὸ ἀληθὲς ἀγαθόν, ἴσως δὲν θ' ἀποκτήσωσι ποτε μεγάλα πλοῦτη, θὰ εὕρωσιν ὅμως ἀνταμοιβὴν εἰς τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν περὶ αὐτῶν δόξαν τῶν ἀνθρώπων.

«Οὐδεὶς, εἶπε ποτὲ ὁ Βενζαμὲν Ρουδυάρτ, ὑποχρεοῦται νὰ εἶναι πλούσιος, οὐδὲ καὶ σοφός· πάντες ὅμως ὀφείλουσι νὰ εἶναι ἔντιμοι».

Εἰς τὰ συνήθη τοῦ βίου πράγματα ὁ χαρακτῆρ ἔχει ἐνεργὸν μέρος πλειότερον τῆς διανοίας. Ἐνεκα δὲ ταύτης τῆς δυνάμεως, ἥτις ὡς ἡγεμὼν προέσταται, βλεπομένη ἀνθρώπους τινὰς ἀκοῦντας ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπίδρασιν ὅλως δυσανάλογον πρὸς τὰς διανοητικὰς αὐτῶν δυνάμεις. Φαίνονται δρῶντες διὰ δυνάμεις κερυμμένης, ἥτις μυστηριωδῶς ἀναθρώσκει ὅπου καὶ ἂν παρασταθῶσι. Διὰ τοῦτο εἶπεν ὁ Βούρκε περὶ τινος μεγάλου ἀρχόντος τῆς παρελθούσης ἐκατονταετηρίδος· «Αἱ ἀρεταὶ τοῦ ἦσαν ἡ δυνάμις του».

Καίτοι ἡ καλὴ δόξα περὶ ἀνθρώπων ἀπλοῦ χαρακτῆρος βραδέως βίζονται ἐπὶ τῆς κοινωνίας, αἱ ἀληθεῖς ὅμως αὐτῶν ἀρεταὶ δὲν μένουσιν ἐντελῶς ἀγνωστοί. Συμβαίνει νὰ κακολογηθῶσιν, ἢ νὰ παρανοηθῶσιν ὑπὸ τῶν πλησίων, ἢ λύπη ἢ ἡ δυσπραγία νὰ καταβάλωσιν αὐτοὺς ἐπὶ τινὰ χρόνον· διὰ τῆς ὑπομονῆς ὅμως καὶ τῆς ἐπιμονῆς θὰ ἐμπνεύσωσι τέλος τὸ σέβας καὶ τὴν πίστιν, ἧς ὄντως εἶναι ἄξιοι.

Ἡ ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΚΩΔΩΝΟΚΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΧΑΡΙΟΥ

Ὁ καρχαρίας, ὁ φοβερὸς κάτοικος τῶν ὑπὸ τοὺς τροπικοὺς θαλασσῶν, ἀπαντᾷται μὲν καθόλου εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος, ἀλλ' ἀγαπᾷ πρὸ πάντων νὰ διατρέβῃ εἰς τοὺς ἰχθυόεντας κόλπους πρὸς κορεσμὸν τῆς ἀπλήστου ἀδδραφγίας του. Καὶ γὰρ μὲν συνήθως καταβροχθίζει ἰχθύας,

ἀλλὰ νοστιμίζεται πλείοτερον τὸ κρέας τῶν ἀνθρώπων ἢ ἄλλων ζῴων.

Ἐχει δὲ τὸ φόβητρον τοῦτο τῶν ἐν θαλάσῃ πλοῦντων ζῴων τὴν ὄσφρησιν, διὰ τῆς ὁποίας ἀπὸ μακροτάτης ἀποστάσεως κατορθώνει νὰ διακρίνῃ τὸ θῦμά του, ἐφ' οὗ μετὰ ταχύτητος ἀπιστεύτου ἐπιπίπτει, βοηθούμενον ὑπὸ τῶν ἰσχυροτάτων του πτερυγίων.

Τὰ πάντα κατατρώγει ὁ κρχαρίας, ὁστᾶ, κρέκτα σσηπότα, ξύλα, κιβώτια κενὰ καὶ ὅ,τι ἄλλο ἤθελε καταπέσει ἀπὸ τοῦ διερχομένου πλοίου. Πάντα ταῦτα καταπίπτουσιν εἰς τὸν βραχθυρόδῃ αὐτοῦ φάρυγγα. Αἱ φθεραὶ του σιαγόνες ἔχουσι τριπλῆν σειρὰν ὀδόντων, δύναται δὲ κατὰ βούλησιν καὶ νὰ διασχίσῃ καὶ ἀπλῶς νὰ καταπίῃ.

Ἐν τῷ στομάχῳ τοῦ κρχαρίου ἀνεύρισκεται ὀλόκληρος παντοειδῶν πραγμάτων συλλογὴ, ξύλα, ὑπόδηματα, σχοινία μετ' ἰχθύων ἀναμειγμένα, τὰ ὁποῖα ἐπὶ πολὺν χρόνον δὲν προφθάνουσιν οἱ γαστρικοὶ χυμοὶ νὰ ἀποσυνθέσωσιν. Ἐνίοτε δὲ συλληφθέντος τοῦ θηρίου καὶ διασχισθείσης τῆς κοιλίας του συλλέγουσιν οἱ ναῦται τοὺς ὄλους ἀνεπάφους ἰχθύας, οἵτινες εὐρίσκονται ἐκεῖ, καὶ τοὺς τρώγουσι.

Ὅταν ζητῇ τροφήν, πλέει ἀθορύβως σχεδὸν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος· μόνον τὸ ἄκρον τοῦ ἐπινωτίου πτερυγίου του, ὕπερ ἀναφαίνεται πού καὶ πού ἐξω τοῦ ὕδατος, δύναται ἐνίοτε νὰ διακρίνῃ ὁ ἡσκημένος ὀφθαλμὸς τοῦ ναύτου. Τότε δὲ ἀκούεται ἀλαλαγμὸς εἰς τὸ πλοῖον καὶ πάντες παρασκευάζονται εἰς ἄγρευσιν τοῦ θηρίου.

Συνήθως μεταχειρίζονται πρὸς τοῦτο ἰσχυρὸν ἄγκιστρον, ὁμοιάζον πρὸς ἐκεῖνα δι' ὧν κρεμῶσι τὸ κρέας οἱ κρεπωῶλαι καὶ συνεχόμενον διὰ σιδηρᾶς ἀλύσεως μήκους ἐξήκοντα ὑφεκατομέτρων περίπου, εἰς ἣν εἶνε πάλιν προσηρητημένον μακρὴν καὶ χονδρὸν σχοινίον. Ἐπὶ τοῦ ἄγκιστροῦ θέτουσιν ὡς δόλωμα κομματίον στέατος. Ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ὁ κρχαρίας πεινασμένος ἐφρομᾶ εὐθύς ἐπ' αὐτοῦ, ἄλλοτε ὅμως, εἴτε διότι δὲν πιέζεται ὑπὸ τῆς πείνης εἴτε διότι ἐννοεῖ τὸν δόλον, περιστρέφεται περὶ αὐτὸ χωρὶς νὰ τὸ ἐγγίσῃ. Τότε ὁ ἀλιεὺς ἀνασηκῶνει ὀλίγον τὸ σχοινίον, σπάνιον δὲ εἶνε νὰ μὴ νικήσῃ ἢ ἀδδπραγία τὴν πονηρίαν. Φοβεῖται τὸ ζῴον μὴ τῷ διαφύγῃ τὸ εὖρημα, ρίπτεται, στρέφεται περὶ ἑαυτὸ καὶ καταβροχθίζει καὶ δόλωμα καὶ ἄγκιστρον. Ἄν ἀποτύχῃ ἢ ἄγρυ καὶ τραυματισθῇ μόνον ἐξώδερα, δὲν ἀπελπίζεται ὁ κρχαρίας, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἐπι μάλλον διεγείρεται ἢ ἀπληστία του.

Τὸ δύσκολον ὅμως δὲν εἶνε πῶς ν' ἀγκιστρωθῇ, ἀλλὰ πῶς ν' ἀνασυρθῇ ὁ κρχαρίας, διότι πολλάκις κατορθώνει νὰ θραύσῃ τὴν ἄλυσιν. Πρέπει λοιπὸν μὲ πάντα τρόπον ν' ἀποπνηγῇ ὅταν

δὲ νοήσῃ ὁ ἀλιεὺς ὅτι ἔπαυσε πᾶσα ἀντίστασις, τότε ν' ἀνασῆρῃ τὸ θηρίον.

Πολλάκις ὅμως ἄμα ἡ κεφαλὴ τοῦ ζῴου ἐξαχθῆ τοῦ ὕδατος φαίνεται ὡς ἂν αὐτὸ ν' ἀναλαμβάνῃ πάλιν ζῶν, τότε δὲ ἄρχεται πάλιν νέος ἀγών. Ἐν τοιαύτῃ περιστάσει καταβυθίζουσι πάλιν τὴν κεφαλὴν, ἀλλ' οὕτως ὥστε νὰ μένωσιν ἐξω τοῦ ὕδατος οἱ ῥόθωνες· τοιοῦτοτρόπῳ ἐπέρχεται ἡ ἀσφυξία. Ἐν ἀνάγκῃ αἱ καταβυθίσεις αὗται ἐπαναλαμβάνονται μέχρις οὗ ἐπέβη τὸ ἀποτέλεσμα. Συγχρόνως εἰς ἐκ τῶν ναυτῶν ἐμβάλλει εἰς ἑρόχον τὴν οὐρὰν τοῦ κρχαρίου, ὅστις ὅταν ἀνασυρθῇ ἐκατέρωθεν ἐλκόμενος καταπίπτει θαρὺς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς οὐρᾶς του πατάσσει ἰσχυρῶς. Ὅταν διὰ διαφόρων ὄπλων ὁριστικῶς ἀποτελειωθῇ καὶ μείνῃ νεκρὸν τὸ θαλάσσιον τέρας, ἀνοίγεται ἡ κοιλία του καὶ τί δὲν βλέπει τις τότε ἐκεῖ μέσα!

Καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ κρχαρίου διήγειρεν ἐν ἐμοὶ πάντοτε πολὺν τρόμον, οὐδέποτε ὅμως θά λησμονήσω τὴν σκηνὴν, ἣς ὑπῆρξα αὐτόπτης μάρτυς εἰς τὰς λεγομένας νήσους τῆς Σωτηρίας.

Αἱ νῆσοι αὗται πρόκεινται τῆς ἀκτῆς τῆς Γουάνης, ὀλίγας λεύγας μακρὰν τῆς Καϋέννης, εἶνε δὲ ὁ κύριος σταθμὸς τῶν εἰς Καϋέννην μεταφερομένων. Οἱ ἐκ Γαλλίας κατὰδικοὶ ἐκεῖ πρῶτον ἐγκλείονται, διότι αἱ νῆσοι αὗται εἶνε τὸ κέντρον τῶν σωφρονιστικῶν καθιδρυμάτων ὅλης τῆς ἀπέναντι ἀκτῆς, ἀφ' ἧς ὀλίγα μίλλια ἀπέχει ὁ ποταμὸς Κουρού.

Ἡ ἀκτὴ αὕτη εἶνε τὰ μάλιστα ἰχθυόεσσα· ὅθεν καὶ οἱ κρχαρίαὶ ἐπιχωριάζουσιν ἐκεῖ. Οὐδέποτε ἀπὸ τῶν νήσων τῆς Σωτηρίας κατέπεσεν ἄνθρωπος εἰς τὴν θάλασσαν χωρὶς νὰ γείνη βορὰ τῶν κρχαριῶν. Ἐν ἐκ τῶν θηρίων τούτων ὄρμησέ ποτε ἀπλῶς καὶ μόνον διότι ἄνθρωπος τις πλέων μὲ λέμβον, ἐβύθισεν εἰς τὸ ὕδωρ τὴν χειρὰ του.

Πλὴν τῶν ἰχθύων καὶ ἄλλοι λόγοι ἐλκύουσι τοὺς κρχαρίας εἰς τὴν θάλασσαν ἐκείνην, οἷον τὰ πολλὰ πλοῖα, τὰ ὁποῖα συνήθως σταθεύουσι καὶ ἀφ' ὧν ρίπτονται πολλὰ βρώματα εἰς τὴν θάλασσαν, τὰ ἄχρηστα καὶ περιττὰ μέρη τῶν σφαζομένων παρὰ τὴν ἀκτὴν βοῶν, τὰ ὁποῖα εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα τὰ ρίπτουσιν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ δὲν τὰ χρησιμοποιοῦσιν ὡς ἐν Εὐρώπῃ, τέλος τὰ πτώματα τῶν ἀποθηνησκόντων καταδικῶν. Διότι τοὺς θανόντας καταδικούς εἰς τὰς νήσους τῆς Σωτηρίας δὲν τοὺς θάπτουσι δι' ἑλλειψιν χώρου, ἀλλ' ἀφ' οὗ χρησιμεύουσι τὰ πτώματά των εἰς μελέτην τῶν ἰατρῶν τῶν σωφρονιστηρίων, ρίπτονται εἰς τὴν θάλασσαν εἰς ἀπόσασιν τινὰ ἀπὸ τῆς νήσου. Γίνεται δὲ τοῦτο ὡς ἐξῆς· ἄγουσι πρῶτον τὸν νεκρὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐκεῖθεν δὲ εἰς τὸ παρχθαλάσιον, ἔνθα

τὸν ἐπιβιάζουσιν εἰς λέμβον, ἧς ἐπιβαίνουσι δώδεκα ἄλλοι κητάδικοι, οἵτινες ὀδηγοῦσιν αὐτὴν μακρὰν εἰς τὸ πέλαγος εἰς ὠρισμένον σημεῖον· φθάσαντες δ' ἐκεῖ ἀνοίγουσι τὸ κιβώτιον καὶ ῥίπτουσιν εἰς τὴν θάλασσαν τὸ πτώμα.

Εἰς τοιαύτην σκηνὴν παρευρέθηον.

Ἦτο ἡ τετάρτη μ.μ. ὥρα, ἡ ζέστη ἤρχιζε νὰ ἐλαττοῦται καὶ ἡ αὔρα τῆς ἐσπέρας δικδωγομένη ἠρεμίαν μολύβδινον ἔπνεεν ἐκ τῆς ξηρᾶς ἐλαφρῶς ῥυτιδούσα τὴν κατοπτροειδῆ ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων, ὧν ὁ σάλος γοργότερον καὶ μετὰ ῥυθμοῦ ἀφρίζων ἐκτύπα τὴν ἀκτὴν.

Περιεπάτου ἐπὶ τινος μικροῦ ἀτμοπλοίου ἐκεῖ σταθμεύοντος καὶ παρετήρου ἀφηρημένος εἰς τὴν παραλίαν τῆς μεγαλητέρας τῶν νήσων ἐκείνων τὴν κίνησιν, ἣν προῦκάλει μέγα πλοιάριον καθελκόμενον εἰς τὴν θάλασσαν. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤκουσα κώδωνα πενθίμως ἠχοῦντα.

— Ἄ, ἄ, ἐφώνησεν αἰφνης ναύκληρός τις ὀπισθέν μου, ἄκου! ἡ ἐπικήδειος κωδωνοκρουσία τῶν καρχαριῶν δὲν θ' ἀργήσου νὰ τρέξουν οἱ καυμένοι!

— Τί κωδωνοκρουσίαν λέγεις;

— Πῶς, δὲν ἤξεύρετε, Κύριε; Οἱ καρχαρίαὶ ἐνοοοῦσι τὸν πένθιμον ἦχον τῶν κωδῶνων, καταλαμβάνουσιν ὅτι πρόκειται νὰ ῥιφθῆ εἰς τὴν θάλασσαν πτώμα καταδίκου καὶ συνάζονται.

— Ἀλλὰ δὲν δένουσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ νεκροῦ σιδηρὰν σφαῖραν;

— Τί περᾶζει; ἀρπάζου τὸ πτώμα πρὸ τοῦ προφθάσει νὰ βυθισθῆ. Σεῖς εἰσθε ξένος, Κύριε, τάξιδεύετε διὰ νὰ ἴδητε περίεργα πράγματα· θέλετε νὰ ἐτοιμάσω τὴν φαλινοθηρίδα, νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν λέμβον διὰ νὰ ἴδητε καὶ αὐτὸ τὸ περίεργον;

Ἐδέχθη τὴν πρότασιν. Ἡ νεκροφόρος λέμβος διήρχετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην πλησίον μας· ἔπλεε βραδέως. Εἰς τὸν κοιτωνίσκον ἐκεῖτο τὸ φέρετρον μαυροσκεπὲς μὲ λευκὸν σταυρόν· οἱ κατάδικοι ἐκωπηλάτου ἐν σιγῇ.

Ἐπεβιάσθημεν εἰς τὴν φαλινοθηρίδα καὶ ἠκολουθήσαμεν τὰ ἴχνη τῆς μεγάλης λέμβου.

— Κυττάζετε ἐκεῖ... μακρὰν, μοὶ λέγει ὁ ναύκληρος... Νομίζει τις ὅτι εἶνε ὕψαλοι.

Τῷ ὄντι, ἔβλεπον ὡς τινα δίνην εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης.

— Εἶνε οἱ καρχαρίαὶ μᾶς περιμένουν!

Ἐπλήρουεν πρὸς τὰ πρόσω.

— Ἐσταμάτησεν ἡ λέμβος· σπεύσατε, λέγει ὁ ναύκληρος ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς ναύτας μας... Καλὰ! σηκώσατε τὰς κώπας, φθάνει.

— Παρατηρεῖτε τώρα, Κύριε.

Ἐσηκώθην διὰ νὰ ἴδω καλλίτερα. Τὸ φέρετρον εἶχεν ἀνοίχθῆ καὶ τὸ σκέπασμά του ἐτέθη ὡς τις κλίμαξ εἰς τὸ ἄκρον τῆς λέμβου πρὸς τὰ κάτω.

— Προσοχή! κάτω καὶ ἐμπρὸς οἱ ἄλλοι!

Τὸ πτώμα ἐπιπτε καὶ ἡ λέμβος ἀπεμακρύνετο ἐν τάχει.

Μόλις ὁ λευκὸς ὄγκος, τὸ πτώμα, εἶχεν ἐγγίσει εἰς τὸ ὕδωρ, ἀνεσηκώθη, ἐσπρώχθη, ἀνερρίφθη, τὰ σάβανα κατεσχίσθησαν, δίνη καὶ κρόττος ἐγένοντο περὶ αὐτό. Οἱ καρχαρίαὶ ἤρχισαν νὰ τὸ κατασχίζωσι. Ἐπειτα διεσπάρησαν τὰ τεμάχια· νέα πάλη, νέος ἀγὼν· ἔπειτα ταῦτα ἐβυθίζοντο, βαθμηδὸν ὁ ἀγὼν ἔβαινε πρὸς τὰ κάτω, τὸ βάραθρον ἐκλείσθη, ἡ ἐπιφάνεια ἠσύχασε.

Ἐμεινα ἐστατικὸς, ἐμβρόντητος, ἀπολιθωμένος καὶ τὰ βλέμματά μου προσηλώθησαν ἐκεῖ... εἰς τὴν ἡρεμοῦσαν πλέον θάλασσαν!

— Ἐτελειώσε, μοὶ λέγει ὁ ναύκληρος· δὲν εἶνε περίεργον, ἔ;

— Φοβερὸν πρὸ πάντων! Ἀλλὰ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐξεύρη ἡ διοίκησις ἄλλον τρόπον ταφῆς τῶν δυστυχῶν ἐκείνων;

— Ἀδύνατον, Κύριε· αἱ νῆσοι αὗται εἶνε βραχῶδεις, ὀλίγιστος μόνον χώρος ὑπάρχει· ἔχων ἀρκετὴν γῆν πρὸς ταρῆν καὶ ὁ χώρος ἐκεῖνος ἀφίνεται διὰ τὸ ἐλεύθερον προσωπικόν.

— Ἀλλ' οἱ ἄλλοι κατάδικοι οἱ συνοδεύοντες τὸ πτώμα, τί προέπει νὰ αἰσθάνωνται, ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἡ αὐτὴ τύχη τοὺς περιμένει ὅταν ἀποθάνωσι!

— Τίποτε, Κύριέ μου· οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐσυνεθίσαν εἰς τὰς ἐντυπώσεις ταύτας. Ἐπειτα, ἤξεύρετε τί ἄνθρωποι εἶνε αὐτοὶ; Θέλετε νὰ σὰς διηγηθῶ τί ἔκαμεν εἰς ἐξ αὐτῶν, ὅστις ἦτο τώρα μεταξὺ τῶν συνοδῶν;

— Εὐχαρίστως.

Οὗτος ἦτο προσκεκολλημένος εἰς τὴν ὑψηροσίαν τῶν χειρουργῶν, ἐπεστάτει εἰς τὸ ἀνατομικὸν ἀμφιθέατρον· ἔθετε λοιπὸν τὰ πτώματα μετὰ τὰς ἀνατομικὰς τῶν ἱατρῶν μελέτας εἰς τὰ φέρετρα. Ἐσκέφθη μίαν ἡμέραν τὸ νεκροφόρον κιβώτιον νὰ τὸ κάμη λέμβον καὶ νὰ ἀποδράσῃ, καὶ τὴν ἰδέαν του ταύτην ἀπεφάσισε ταχέως νὰ τὴν ἐκτελέσῃ. Διεσκεύασεν ἐσωτερικῶς ἐν τοιοῦτον κιβώτιον, τὸ ἐπίσσωσεν, ἔκαμεν ὅτι χρειαζέται, ἐπρομηθεύθη δὲ καὶ ἐν μικρὸν ἰστίον, μίαν νύκτα δὲ, κατάλληλον δι' ἀπόδρασιν, ἐφορτώθη ἐπ' ὤμου τὸ φέρετρον καὶ κατέβη, χωρὶς οὐδεὶς νὰ τὸν ἴδῃ, ἀπὸ τοῦ ἀμφιθεάτρου εἰς τὴν παραλίαν. Φθάσας ἐκεῖ ἐπεβιάσθη ἠσύχως εἰς τὸ πένθιμόν του πλοῖον καὶ ἤρχισε νὰ πλῆ, κείμενος αὐτὸς κάτω καὶ ἔχων σάκκον πλήρη ἄμμου ὡς προσκεφάλαιον καὶ βοηθούμενος ὑπὸ βράβδου, ἣν μετεχειρίζετο ὡς κώπην, καὶ ἦτις ἐν ἀνάγκῃ θὰ τῷ ἐχρησίμευεν ὡς καρχίσιον. Ἐπλεε ταχέως πρὸς τὴν ὀλλανδικὴν Γουάνην, διότι, ὡς ἠξεύρετε, Κύριε, ἐκεῖ ὀδηγεῖ τὸ βέυμα, ὅπερ διέρχεται διὰ τῶν νήσων τῆς Σωτηρίας.

Ἦτο νυξ μαύρη, ἡ θάλασσα ἦτο ἤρεμος καὶ ἐπὶ τινα χρόνον τὰ πάντα ἔβαινον καλῶς, ἀλλ'

αΐφνης ὁ δυστυχῆς φυγὰς ἀφωπνίσθη ἀπὸ τῶν χρυσῶν ἀνείρων τοῦ ὑπὸ ἐπανειλημμένων κρότων . . . οἱ καρχαρίαὶ τὸν εἶχον πολιορκήσει! Περιττὸν νὰ σὰς περιγράψω τὸν φοβερὸν ἐκείνον ἀγῶνα. Ἡ ἐπιθυμία τῆς ἐλευθερώσεως ἐνεθάρρουνε τὸν ταλκίπυρον ἐκείνον· μὲ μόνην τὴν ῥάβδον τοῦ ἠδυνήθη νὰ ἀπομακρύνῃ τὰ θηρία.

Οὕτω διήλθε τὴν νύκτα. Δίς καὶ τρεῖς ἐκατηλθὼν καὶ πάλιν ἀπεκρούσθησαν οἱ καρχαρίαί. Ἄλλ' ὅταν ἐξημέρωσεν ὁ φυγὰς, ἀποφυγὼν τὰ θηρία, ἐνέπασσε πάλιν εἰς τὰς ἀλύσεις. Συνελήθη ὑπὸ πλοίου, ὅπερ εἶχε σταλῆ πρὸς καταδίωξίν του. Ἰνα μὴ κανοβολισθῆ, ἐφώνηξεν, ὅσον οἱ πνεύμονές του ἀντείχον, ὅτι παραδίδεται, καὶ οὕτω ἀνεκομίσθη εἰς τὰς νήσους τῆς Σιωτηρίας.

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΠΤΕΡΟΥ ΝΙΚΗΣ

Ἐπὶ ὑψώματος πυργοειδοῦς καὶ, αὐτὸ τοῦτο, πύργου καλουμένου τὸ πάλαι (διότι καὶ ἡ ἐκεῖ ἰσταμένη Ἐκάτη ἢ Τρίμορφος τοῦ Ἄλκαμένους Ἐπιπυργιδίᾳ ἐκαλεῖτο), κατὰ τὸ Δ. ἄκρον τῶν Κιμωνείων τειχῶν τῆς Ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν ὑψοῦται μικρὸς μὲν ἀλλὰ κομψότατος ὁ ναὸς τῆς Ἀπτερου καλουμένης ἢ Ἀθηνᾶς Νίκης. Τὸ πυργοειδὲς ὑψώμα, ἐφ' οὗ κεῖται, σύγκειται ἐκ τοίχου ἰσοδομικοῦ, λίθου παρίνου, φέροντος ἄνω κατὰ τὴν Β. καὶ τὴν Δ. αὐτοῦ πλευρὰν ὡς τέρμα γείσον μικρὸν, ἧτοι προέκτασιν τοῦ μαρμαρίνου ἐδάφους ἐφ' οὗ ἴσταται ὁ ναὸς, ἐκ λίθου πεντηλαιοῦ· ἡ δὲ ἄνω ἐπιφάνεια τοῦ πύργου τούτου κεῖται εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν μετὰ τοῦ κατωτάτου τῶν Προπυλαίων ἀναβαθμοῦ. Ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ταύτης καὶ ἀντικρὺ τῆς δεξιᾶς τῶν Προπυλαίων πτέρυγος, «τῶν Προπυλαίων ἐν δεξιᾷ», κατὰ Παισανίαν, κεῖται ὁ ναὸς διεύθυνσιν ἔχων ἀπ' Α. πρὸς Δ. οὕτως ὥστε ἡ μὲν δυτικὴ αὐτοῦ πλευρὰ ἔρχεται εὐθὺς ὑπὲρ τὸ χεῖλος τοῦ τείχους, ἡ νοτιὰ ἀφίνει διάστημά τι μέχρι τοῦ τείχους, ἡ δὲ βορρεια ἀποτελεῖ μετὰ τῆς βορείας τοῦ πύργου πλευρᾶς γωνίαν, ἧς τὸ ἀνοιγμα πρὸς τὰ Προπύλαια.

Ὁ ναὸς οὗτος εἶνε ἀμφιπρόστυλος τετράστυλος, ἧτοι ἔχει τέσσαρας κίονας εἰς ἑκατέραν τῶν μικροτέρων πλευρῶν, ἀποτελοῦντας τὰς δύο προστάσεις αὐτοῦ, τὴν ἀνατολικὴν καὶ τὴν δυτικὴν· ὡς πᾶς ἄλλος ναὸς ἔχει καὶ οὗτος τὸ τέμενος καὶ τὸν ὀρίζοντα τοῦτο περίβολον, μικρὸν ὅμως, ἕνεκα τοῦ χώρου ἐφ' οὗ ὠκοδόμηται καὶ ἀνάλογον τῶν διαστάσεων αὐτοῦ. Ὁ περίβολος τοῦ ναοῦ σύγκειται ἐκ παχέων τεμαχίων μαρμαρίνων, ὕψους $1\frac{1}{2}$ περίπου μέτρου, ἔχόντων εἰς τὸ ἄνω μέρος προεξοχὴν ἐν εἶδει γείσου καὶ κοσμομένου ὑπὸ ἀναγλύφων ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας. Τὰ ἀνάγλυφα ταῦτα, ὡς ἐκ τῶν ἐν Ἀθηνῶν σωθέντων φαίνεται, ἀπεικονίζον ἰ-

κας πτερωτὰς σπευδούσας καὶ ἀσχολουμένας περὶ τι, περὶ θυσίαν ἴσως. Ἐκ τῶν δύο ἐν Ἀθηνῶν σωζομένων, τὸ μὲν φέρει Νίκην μετὰ χάριτος καὶ εὐκαμφίας λούσαν τῇ δεξιᾷ τὸ πῆδιλον τοῦ δεξιοῦ ποδός, ὃν ἔχει ἐλαφρῶς ἀνυψώση, τὸ δὲ δύο Νίκας, τῇ μὲν πρὸς τὰ δεξιὰ τῶ ὄρωντι τρέχουσαν μὲ ἀνυψωμένην τὴν ἀριστερὰν καὶ ἠνεμωμένην παρ' αὐτῇ τὸ ἱμάτιον, τὴν δὲ πρὸ ταύρου, ἐν ἰσχυρᾷ κινήσει πρὸς τὰ δεξιὰ τρέχοντος, κινουμένην καὶ ὡσεὶ προσπαθοῦσαν νὰ δαμάσῃ τὸ ζῶον. Εἰς τὸν ὑπὸ τῶν πλακῶν τούτων περιπεφραγμένον χώρον εἰσέρχοντο διὰ θύρας εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν κειμένης· ἐντὸς δὲ τοῦ χώρου τούτου ἴσταται ὁ ναὸς ἐπὶ κρηπιδώματος ἔχοντος τρεῖς μαρμαρίνους ἀναβαθμούς, ἀναγόμενος εἰς τὸν Ἰωνικὸν ῥυθμόν. Οἱ κίονες (ἔχοντες σὺν τῇ βάσει καὶ τῷ κιονοκράνῳ $13\frac{1}{2}$ π. ὕψος, διάμετρον δὲ κατὰ μὲν τὴν βάσιν 0,52 τοῦ μέτρου, κατὰ δὲ τὴν κορυφὴν 0,43) ἔχουσι τὴν κανονικὴν τοῦ Ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ βάσιν, ἧτοι δύο σπείρας, ὧν ἡ κάτω ταπεινότερη ἡ δὲ ἄνω ῥαβδῶσιν ὀρίζονταίς κοσμεῖται, χωριζομένας ἀπ' ἀλλήλων διὰ τροχίλου, τὸ σῶμα λεπτὸν, μονόλιθον, φέρον 24 ῥαβδῶσεις, τὸ κιονόκρανον ἄνω ὑποτραχηλίου, ἐπιστύλιον φέρον τρεῖς ἐπαλλήλους ταινίας κατὰ τὴν ἔξω ἐπιφάνειαν· ὑπὲρ τὸ ἐπιστύλιον τοῦτο ἔρχεται ἡ ζωοφόρος, ἀποτελοῦσα τὸν κύριον διάκοσμον τοῦ ναοῦ· ἡ ζωοφόρος αὕτη εἶνε ζώνη ἀρκετὰ πλατεία φέρουσα ἀνάγλυφα ἐν μὴ διακοπτομένη σειρᾷ περιθέοντα ὀλόκληρον τὸν ναόν. Τῶν ἀναγλύφων τούτων τὰ πλεῖστα κλέψας μετεκόμισεν εἰς Ἀγγλίαν ὁ Ἐλγιν, ἀντ' αὐτῶν δὲ κεῖνται νῦν ἐμαγεῖα πῆλινα ἀναπληροῦντα τὰ κενὰ τῆς ζώνης μέρη. Ὁ κυρίως ναὸς ἀποτελεῖται ἐκ σηκοῦ μόνον τετραγώνου ἀνοικτοῦ πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἔχοντος ἐν τῷ ἀνοίγματι μετὰ τῶν δύο παραστάδων (ἧτοι τεμαχίων τῶν τοίχων ἀναλόγως τῶ κίωνι διακοσμουμένον) καὶ ἀμέσως ὀπισθεν καὶ ἀντικρὺ ἑκατέρου τῶν μεσαιῶν τῆς ἀνατολικῆς προστάσεως κίωνων δύο παραστάτας, ἧτοι κίονας ἐν σχήματι ὀρθογωνίου πρίσματος, μετὰ κιονοκράνου καὶ βάσεως ὁμοίων τοῖς τῶν παραστάδων, ἀνέχοντας τὸ ἐπιστύλιον τοῦ σηκοῦ καὶ τὴν ὑπεράνω ζώνην ἐφ' ὧν ἀναπαύονται αἱ ἀπὸ τῆς προστάσεως δοκοὶ αἱ φέρουσαι τὰ φατνώματα τὰ τὰς στοὰς στεγάζοντα· ἡ στέγη ἐξετείνετο ἐφ' ὅλου τοῦ ναοῦ σχηματίζουσα ἄνωθεν τῶν δύο προστάσεων τοὺς ἀετούς. Ὁ ἰσοδομικὸς τοῖχος τοῦ σηκοῦ, οἱ κίονες, τὰ ἀνάγλυφα καὶ ἐν γένει ὅλα τὰ μέρη ἦσαν ἐκ λευκοῦ τῆς Πεντέλης μαρμαρίου χρώμασι πεποικιλμένου, ὧν ἴχνη διακρίνονται εἰς τινὰ μέρη. Ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν παραστάδων τῶν πρὸς τοὺς παραστάτας ἐστραμμένων καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν παραστατῶν διακρίνονται ὅπαι κανονικῶς δηλοῦσαι ὅτι ἐφράσοντο ποτε τὰ μέρη